

תאריך עדכון: 6/6/17

שם המרצה: פרופ' אלן אפטר

שם הקורס: פסיכופתולוגיה של הילד למתקדמים

מספר הקורס: 60-867-01

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשע"ז סמסטר: א' היקף שעות:

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס/ תוצרי הלמידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

נושאי הקורס: בקורס זה נציג ידע מדעי עכשווי אודות ההפרעות הנפשיות המרכזיות, תוך דגש מיוחד על גילאי הילדות וההתבגרות.

מטרות הקורס: העמקת הידע וההבנה של פסיכופתולוגיה בגילאי הילדות וההתבגרות ובגילאי הבגרות.

השאיפה היא לאפשר התוודעות מקרוב לא רק למאפיינים הנראים אלא גם לחוויה הסובייקטיבית של מי שמתמודדים עם פסיכופתולוגיה ולעודד אינטגרציה בין ידע תאורטי, חידושים מחקרניים והמפגש הקליני לצרכי אבחון וטיפול.

תפוקת למידה:

השאיפה היא שבתום הקורס הסטודנטים יהיו בעלי ידע עדכני והבנה מעמיקה של ההפרעות הנפשיות המרכזיות, שירכשו מיומנויות אבחון ובניית תכנית טיפולית, כל אלה תוך שימור גישה אנושית ומכבדת הרואה את האדם מעבר לפסיכופתולוגיה עימה הוא מתמודד.

ב. תיאור הקורס:

להלן פירוט הנושאים:

- גישות שונות לאבחון ולהמשגה של פסיכופתולוגיה.
- בדיקה קלינית של ילד עם התייחסות להיבטים כמו היסטוריה והתפתחות, הערכת כוחות, קשיים, תמונה סימפטומטית, הערכת המשפחה, תוכן מול תהליך.
- הפרעות חרדה.
- הפרעות מצב רוח והתנהגות אבדנית בקרב ילדים ומתבגרים.
- הפרעות אכילה.
- הפרעות נוירוהתפתחותיות: הספקטרום האוטיסטי, פיגור שכלי, הפרעות טיקים

- הפרעת קשב וריכוז
- הפרעות הקשורות לשימוש בחומרים (אלכוהול וסמים)
- הפרעות כפייתיות והפרעות נילוות
- הפרעות סומטופורמיות
- סכיזופרניה והפרעות פסיכוטיות אחרות
- הפרעות אישיות

היבטים שיודגשו בקורס הם תהליך האבחון, הפרזנטציה הקלינית של ההפרעות השונות, עריכת אבחנה מבדלת, מהלך ההפרעה, מודלים מסבירים את היווצרותן/שימורן בהתאם לגישות שונות, תחלואה נלווית ודרכי טיפול.

ג. דרישות קדם: -----

ד. חובות / דרישות / מטלות: כמפורט בסעיף מרכיבי הציון הסופי.

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): 1) נוכחות חובה והשתתפות: 10 נקודות

2) תרגילים (קריאה רפלקטיבית, כתיבה יומנית): 20 נקודות

3) מבחן מסכם בסוף סמסטר: 70 נקודות

ו. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

רשימת קריאה (פריטים מסומנים בכוכבית הם קריאה חובה. השאר הם בגדר רשות):

*לגבי כל אחת מקבוצת הפרעות הנלמדת יש לקרוא את הפתיח לקבוצת ההפרעות ב-DSM-5 לפני השעור באותו הנושא.

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders (5th ed.). Washington, DC: Author

תיאור קורס, נקודות מבט שונות על פסיכופתולוגיה.

Abnormal Psychology: Core Concepts. (Hooley, J. M. (2011 & ,Butcher, J. N., Mineka, S. M (New York: Pearson. Chapter 1: Abnormal psychology over time. (pp. 1-35

Kessler, R. C., Berglund, P., Demler, O., Jin, R., Merikangas, K. R., Walters, E. E. (2005). Lifetime prevalence and age-of-onset distributions of DSM-IV disorders in 593- ,*Archives of General Psychiatry*, 62 .the national comorbidity survey replication 602

הפרעות חרדה

Staples, A. M. (2009). & .Behar, E., DiMarco, I. D., Hekler , E. B., Mohlman, J Current theoretical models of generalized anxiety disorder (GAD): Conceptual review .1023–1011 ,*Journal of Anxiety Disorders*, 23 .and treatment implications

[Neurocognitive mechanisms of anxiety: an integrative](#) .(Bishop, S. J. (2007 .307-316 ,(Trends of Cognitive Sciences, 11(7 .account

Barlow, D. H. (2007). Incorporating emotion regulation into & ,.Campbell-Sills, L conceptualizations and treatments of anxiety and mood disorders. J. J. Gross pp. 542-559). New York, NY: Guilford Press) *Handbook of emotion regulation* ,(Ed

Pine, D. S. (2007). & ,Krain, A. L., Ghaffari, M., Freeman, J., Garcia, A., Leonard, H *Lewis's Child and* ,(F. R. Volkmar (Eds & ,Anxiety disorders. In A. Martin Edition) (pp. 538-547). th4) *Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Textbook* .Wilkins & Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams

Zinbarg, R. (2006). A contemporary learning theory perspective on the & ,Mineka, S* .10-26 ,(American Psychologist, 61(1.etiology of anxiety disorders

Pine, D. S. (2007). Research review: a neuroscience framework for pediatric anxiety * .648–631 ,*Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 48 .disorders

אנמנוזה, בדיקה קלינית, אבחנה מבודלת, בדיקות עזר בניית תכנית טיפולית ופרוגנוזה.

Practice parameters for .(1997) .[AACAP Work Group on Quality Issues](#) ;King, R. A* *American Academy of Child* .the psychiatric assessment of children and adolescents .4-20 ,and *Adolescent Psychiatry*, 36

הפרעה כפייתית והפרעות נילוות

March, J. (2012). Practice parameters for the assessment and & „Geller, D. A
The .treatment of children and adolescents with obsessive-compulsive disorder
.360-373 ,(Journal of Lifelong Learning in Psychiatry, 10(3

Stein, & „Grant, J. E., Odlaug, B. L., Chamberlain, S. R., Keuthen, N. J., Lochner, C
.1143-1149 ,American Journal of Psychiatry, 169 .D. J. (2012). Skin picking disorder

F. R. & „Towbin, K. E. (2007). Obsessive-compulsive disorder. In A. Martin*
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive „(Volkmar (Eds
Edition) (pp. 548-566). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott th4) *Textbook*
.Wilkins & Williams

F. R. Volkmar & „Towbin, K. E. (2007). Trichotillomania. In A. Martin
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive „(Eds
Edition) (pp.566-568). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott th4) *Textbook*
.Wilkins & Williams

& „Stein, D. J., Grant, J. E., Franklin, M. E., Keuthen, N., Lochner, C., Singer, H. S*
Woods, D. W. (2010). Trichotillomania (hair pulling disorder), skin picking disorder,
611- ,Anxiety, 27 & Depression .and stereotypic movement disorder: toward DSM-V
626

אינטייק

King, R. A. (2007). Clinical Assessment of Children and & „Bostic, J. Q*
Lewis's „(F. R. Volkmar (Eds & „Adolescents: Content and Structure. In A. Martin
Edition) (pp. 323- th4) *Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Textbook*
.Wilkins & 343). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams

הפרעות מצב רוח

Beck, A. T. (2008). The evolution of the cognitive model of depression and its neurobiological correlates. *American Journal of Psychiatry*, 165, 977-969.

F. R. & Weersing, V. R. (2007). Depressive disorders. In A. Martin & Brent, D. A. (Eds), *Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Edition* (pp. 503-512). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott & Wilkins & Williams.

& Pavuluri, M. (2007). Bipolar disorder. In A. Martin & Birmaher, B., Axelson, D.* (Eds), *Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Edition* (pp. 513-528). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott & Wilkins & Williams.

Birmaher, B., Brent, D.; AACAP Work Group on Quality Issues. (2007). Practice parameter for the assessment and treatment of children and adolescents with depressive disorders. *American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 46, 1503-1526.

התנהגות אוֹבדנית

Pfeffer, C. R. (2007). Suicidal behavior in children and adolescents: causes and management. In A. Martin & Volkmar (Eds), *Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Edition* (pp. 529-537). Philadelphia: Wilkins & Wolters Kluwer Health/Lippincott & Williams.

הפרעות אכילה

Shafran, R (2003). Cognitive behaviour therapy for eating disorders: A "transdiagnostic" theory and treatment. *Behaviour Research and Therapy*, 41(5), 509-528.

F. R. & Halmi, K. A. (2007). Anorexia nervosa and bulimia nervosa. In A. Martin & Volkmar (Eds), *Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Edition* (pp. 592-601). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott & Wilkins & Williams.

Kaye, W. (2008). Neurobiology of anorexia and bulimia nervosa purdue ingestive behavior research center symposium influences on eating and body weight over the .121-135 ,(Behavior, 94(1 & Physiology .lifespan: children and adolescents

P. & ,Fonagy, P. (2012). Eating Disorders. In A. W. Bateman & „Skarderud, F pp. 347-384).) *Handbook of Mentalizing in Mental Health Practice* ,(Fonagy (Eds .Washington DC: American Psychiatric Publications

סכיזופרניה והפרעות פסיכוטיות

Rapoport, J. (2007). Childhood onset schizophrenia and other early- & „Gogtay, N* *Lewis's Child and* ,(F. R. Volkmar (Eds & ,onset psychotic disorders. In A. Martin Edition) (pp. 493-502). th4) *Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Textbook* .Wilkins & Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams

C. S. (2011). Cognitive ,Carter & „M. J,Minzenberg „T.A ,Niendam „T. A ,Lesh control deficits in schizophrenia: mechanisms and .338–316 ,36 ,*Neuropsychopharmacology* .meaning

הפרעות שימוש בחומרים

F. R. & ,Riggs, P. (2007). Substance use disorders. In A. Martin & „Hopfer, C* *Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive* ,(Volkmar (Eds Edition) (pp. 615-624). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott th4) *Textbook* .Wilkins & Williams

Benson, R. „Shaw, J „Beitchman, J „Arnold, V „Bernet, W „Bukstein, O. G Work Group on Quality ; .Ptakowski, K. K „Stock, S „McClellan, J „Kinlan, J „S Practice parameter for the assessment and treatment of children and .(2005) .*Issues American Academy of Child and Adolescent* .adolescents with substance use disorders .609-621 ,*Psychiatry*, 44

Koob, G. F. (2006). The neurobiology of addiction: a neuroadaptational view *
.30–23 ,101 ,*Addiction* ,relevant for diagnosis

הפרעות על קשת האוטיזם

Cook, E. H. (2007). Autism and & ,.Volkmar, F. R., Lord, C., Klim, A., Schultz, R*
Lewis's ,(F. R. Volkmar (Eds & ,pervasive developmental disorders. In A. Martin
Edition) (pp. 384-th4) *Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Textbook*
.Wilkins & 400). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams

Hodapp, R. M. (2007). Mental retardation. In A. & ,.Volkmar, F. R., Dykens, E. M
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A ,(F. R. Volkmar (Eds & ,Martin
Edition) (pp.401-410). Philadelphia: Wolters Kluwer th4) *Comprehensive Textbook*
.Wilkins & Health/Lippincott Williams

Jones, R. M. (2012). Annual research review: re-thinking the & ,.Lord, C
Journal of Child Psychology and .classification of autism spectrum disorders
.509–490 ,*Psychiatry*, 53

הפרעות אישיות

Gray, J. R. (2009). Personality neuroscience: explaining & ,.DeYoung, C. G
G. Matthews & ,individual differences in affect, behavior, and cognition. In P. J. Corr
(Eds.), *Cambridge handbook of personality* (pp. 323-346). New York: Cambridge
.University

Luyten, P. (2009). A developmental, mentalization-based approach to & .Fonagy, P
Development and .the understanding and treatment of borderline personality disorder
.1381–1355 ,*Psychopathology* 21

Psychodynamic Gabbard, G. O., (1994). Dynamic approaches to axis II disorders. In
rd Edition) (pp. 419-526). Washington (DC): 3) *Psychiatry in Clinical Practice*
.American Psychiatric Press

Bleiberg, E. (2007). Personality disorders in children and adolescents. & Sharp, C*
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A (F. R. Volkmar (Eds & In A. Martin
Edition) (pp.680-691). Philadelphia: Wolters Kluwerth4) *Comprehensive Textbook*
Wilkins & Health/Lippincott Williams

Shiner, R. L. (2005). A developmental perspective on personality disorders: Lessons *
from research on normal personality development in childhood and
.202-210 ,(Journal of Personality Disorders, 19(2 .adolescence

הפרעות טיקים

F. R. Volkmar & Leckman, J. F. (2007). Tic disorders. In A. Martin & Bloch, M. H
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive ,(Eds
Edition) (pp. 569-582). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincottth4) *Textbook*
Wilkins & Williams

Leckman, J. F. (2009). Clinical course of Tourette & Bloch, M. H
.501–497,*Journal of Psychosomatic Research*, 67 .syndrome

.1586–1577 ,*Lancet*, 360 .Leckman, J. F. (2002). Tourette's syndrome*

הפרעות סומטופורמיות ודיסוציאטיביות

F. R. & Fritz, G. K. (2007). Somatoform disorders In A. Martin & Campo, J. V*
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive ,(Volkmar (Eds
th Edition) (pp. 633-646). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott 4) *Textbook*
Wilkins & Williams

תרופות פסיכיאטריות

הפרעת קשב וריכוז, הפרעות התנהגות וסיכום השנה

Arnold, E. H. (2007). Attention deficit/hyperactive disorder. In A. & „Spetie, L
Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A ,(F. R. Volkmar (Eds & ,Martin
Edition) (pp. 430-453). Philadelphia: Wolters Kluwer th4) *Comprehensive Textbook*
.Wilkins & Health/Lippincott Williams

Soutullo, C. A. (2007). Oppositional defiant and conduct & „Rey, J. M.m Walter, G
Lewis's Child and Adolescent ,(F. R. Volkmar (Eds & ,disorders. In A. Martin
Edition) (pp. 454-466). Philadelphia: th4) *Psychiatry: A Comprehensive Textbook*
.Wilkins & Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams

Practice parameter for .(2007) .[AACAP Work Group on Quality Issues](#) ; [Pliszka, S*](#)
the assessment and treatment of children and adolescents with attention-
American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, .deficit/hyperactivity disorder
.894-921 ,46

Practice parameter .(2007) .[Work Group on Quality Issues](#) ; [Remsing, L](#) „[Steiner, H](#)
for the assessment and treatment of children and adolescents with oppositional defiant
.126-141 ,*American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 46 .disorder

Langley, K. (2013). Practitioner review: What & „Thapar, A., Cooper, M., Eyre, O
Journal of Child Psychology and ?have we learnt about the causes of ADHD
.16–3 ,(1)54 ,*Psychiatry*

חזרה

ה. שם הקורס באנגלית: